

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2009-2010

Història

Sèrie 1

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

OPCIÓ A

Exercici 1

Proclama del president Companys del 6 d'octubre de 1934

Les forces monarquitzants i feixistes que d'un temps ençà pretenen de trair la República han aconseguit llur objectiu i han assaltat el poder. [...]

Els fets que s'han produït donen a tots els ciutadans la clara sensació que la República, en els seus fonamentals postulats democràtics, es troba en gravíssim perill.

Totes les forces autènticament republicanes d'Espanya i els sectors socials avançats, sense distinció ni excepció, s'han aixecat en armes contra l'audaç temptativa feixista.

La Catalunya liberal, democràtica i republicana no pot estar absent de la protesta que triomfa arreu del país, ni pot silenciar la seva veu de solidaritat amb els germans que, en les terres hispanes, lluiten fins a morir per la llibertat i pel dret. Catalunya enarborà la seva bandera i crida tothom al compliment del deure i a l'obediència absoluta al Govern de la Generalitat, que, des d'aquest moment, trenca tota relació amb les institucions falsejades.

En aquesta hora solemne, en nom del poble i del Parlament, el Govern que presideixo assumeix totes les facultats del poder a Catalunya, proclama l'Estat Català de la República Federal Espanyola, i en establir i fortificar la relació amb els dirigents de la protesta general contra el feixisme, els invita a establir a Catalunya el Govern Provisional de la República, que trobarà en el poble català el més poderós impuls de fraternitat en el comú anhel d'edificar una República Federal lliure i magnífica.

FONT: Jordi GALOFRÉ. *Documents de Catalunya: Recull de textos històrics*. Barcelona: Barcanova, 1990, p. 271-272.

Pregunta 1

- a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]
- b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]
- c) Expliqueu dues de les idees principals contingudes en la font.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions:

- a) Expliqueu les causes i el desenvolupament dels Fets d'Octubre del 1934 a Catalunya i les seves conseqüències sobre l'autonomia fins a l'esclat de la Guerra Civil.
[2,5 punts]
- b) Expliqueu l'adveniment de la República a Catalunya, l'Estatut i els fets fonamentals de la vida política catalana entre el 1931 i els Fets d'Octubre del 1934; no comenteu aquests darrers.
[2,5 punts]

Exercici 2

*Resultats de les eleccions generals del 1977 i del 1982
expressats en nombre d'escons al Congrés dels Diputats*

<i>Partit o coalició</i>	<i>1977</i>	<i>1982</i>
UCD	165	11
PSOE-PSC	118	202
PCE-PSUC	20	4
Alianza Popular	16	106
Pacte Democràtic	11	12*
Partit Nacionalista Basc	8	8
Altres	12	6

* Convergència i Unió.

FONT: Elaboració pròpia a partir de premsa de l'època.

Pregunta 1

- a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]
- b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]
- c) Deduiu tres característiques diferencials entre els resultats del 1977 i el 1982.
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu l'evolució política d'Espanya entre el 1977 i el 1982.

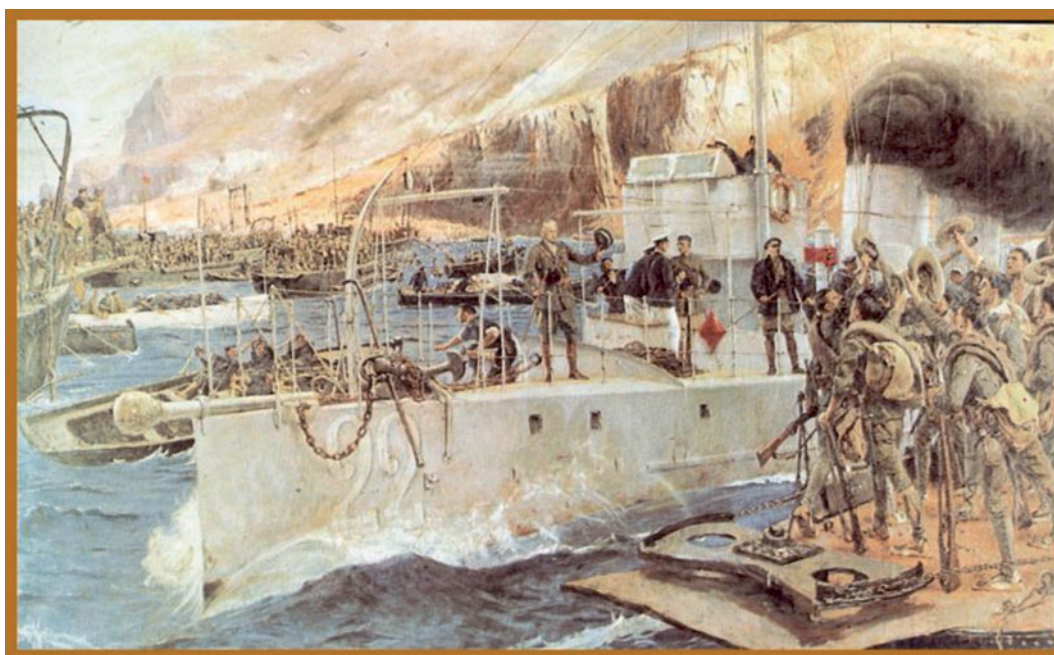
[2,5 punts]

b) Expliqueu l'evolució política d'Espanya entre el 1979 i el 1986.

[2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

FONT: JOSÉ MORENO CARBONERO. *El desembarco de Alhucemas* (oli, 1927).

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.

[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.

[0,75 punts]

c) Expliqueu la importància del desembarcament d'Alhucemas.

[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu les causes de l'adveniment de la dictadura de Primo de Rivera, l'obra política d'aquest règim, l'oposició i com va acabar.

[2,5 punts]

b) Expliqueu l'impacte de la Primera Guerra Mundial a Espanya, la crisi del 1917 i els anys del pistolisme fins al 1923.

[2,5 punts]

Exercici 2

Comunicat de guerra republicà del 25 de juliol de 1938

La jornada d'avui ha constituït un triomf per a les armes republicanes, que han portat a terme una operació de guerra d'extraordinària dificultat amb la major precisió, i han conquerit tots els objectius fixats pel Comandament.

En les primeres hores de la matinada, les forces espanyoles creuaren el riu Ebre entre Mequinensa i Amposta, per sorpresa en alguns punts i en d'altres a viva força. Els nostres soldats, han destruït totes les resistències, han fet més de cinc-cents presoners i han capturat abundant material de guerra, artilleria i armament d'infanteria.

Moltes unitats enemigues, incapaces de resistir el nostre violent atac, han fugit a la desbandada.

Els nostres soldats continuen el seu avenç a l'hora de tancar aquest comunicat.

L'aviació italoalemanya ha pretès de respondre al nostre atac amb una acció d'esclafament, actuant sense interrupció durant tot el dia sense poder detenir l'avenç de les columnes espanyoles. Pel foc dels nostres antiaeris han estat abatuts dos trimotors, un Junker i un Heinkel.

FONT: Traducció d'un comunicat de guerra republicà (25 juliol 1938).

Pregunta 1

a) Descriuiu el tipus de font i digueu de què tracta.

[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.

[0,75 punts]

c) Comenteu breument les referències al pas del riu Ebre i a l'aviació contingudes en la font.

[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu l'esclat de la Guerra Civil a Catalunya i els principals esdeveniments polítics, econòmics i socials fins als Fets de Maig del 1937, incloent-hi aquests últims.

[2,5 punts]

b) Expliqueu la Guerra Civil a Catalunya des dels Fets de Maig del 1937 (sense explicar-los) fins al final de la guerra.

[2,5 punts]

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2009-2010

Història

Sèrie 4

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

OPCIÓ A

Exercici 1

Memòria en defensa dels interessos morals i materials de Catalunya presentada a Alfons XII (Memorial de Greuges)

Senyor: Cap Comissió no es deu haver presentat mai davant V. M. més commoguda que la que en aquest moment [...] suplica que V. M. es digni a fixar l'atenció en les desgràcies que sobre el nostre país ha anat acumulant la política centralista i unificadora dels partits [...].

El que nosaltres volem, Senyor, és que a Espanya s'implanti un sistema regional adequat a les seves condicions actuals [...]. Ho desitgem no només per a Catalunya, sinó per a totes les províncies d'Espanya [...].

Senyor, se'ns arrabassà el nostre sistema administratiu que avui troben bo i imiten nacions cultes d'Europa, per a ser substituït de primer pel sistema castellà, i avui per una còpia imperfecta i viciosa del sistema francès.

Només podem usar la nostra llengua a les nostres llars i en converses familiars: desterrada de les escoles, ho ha estat més tard de la contractació pública i també dels tribunals, en els quals moltes vegades, i per molt il·lustrats que siguin, ni els jutges entenen els testimonis i processats, ni aquests entenen els jutges.

I com si amb tot això no n'hi hagués prou, fa temps que s'amenaça, i avui s'intenta destruir amb obstinació, o si més no adulterar, el nostre dret civil, base indeleble de la robusta i moral organització de la família catalana i de la nostra propietat que va augmentant i creixent a mesura que unes generacions succeeixen a altres generacions.

A força de treball i privacions de tota mena, els nostres industrials han creat una indústria espanyola que en quaranta anys ha progressat i ha assolit un nivell altíssim. Aquesta indústria està sent atacada d'arrel d'uns quants anys ençà, i darrerament ho ha estat i ho és per mitjà del tractat amb França i del projecte de *modus vivendi* amb Anglaterra.

FONT: Memorial de Greuges (10 març 1885).

Pregunta 1

a) Descriuiu el tipus de font i digueu de què tracta.

[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.

[0,75 punts]

c) Expliqueu tres de les peticions contingudes en la font.

[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu els fets fonamentals del catalanisme durant la Restauració fins a les Bases de Manresa (1892), aquestes incloses.

[2,5 punts]

b) Expliqueu els fets fonamentals del catalanisme des de les Bases de Manresa (1892), explicant-les, fins al 1901.

[2,5 punts]

Exercici 2

FONT: *Semana* (31 març 1942).

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.

[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.

[0,75 punts]

c) Comenteu el peu de la fotografia, que diu: «LA CRUZ DE HIERRO A LA MADRE DE UN HEROICO CAÍDO DE LA DIVISIÓN AZUL. La Cruz de Hierro, la condecoración alemana representativa de la abnegación; la cinta y el diploma concedidos a su hijo por el Führer Canciller de Alemania, le ha sido impuesta, en una emocionante ceremonia, a doña Aurora Vega Lozano, madre del heroico caído de la División Azul, cabo Nemesio García Vega, muerto gloriosamente en el frente ruso luchando por las grandes ideas de la civilización occidental y por el espíritu de España».

[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu quin tipus de règim va ser el franquista i les característiques principals de la seva política interior, econòmica, social i exterior entre el 1939 i el 1945.

[2,5 punts]

b) Expliqueu quin tipus de règim va ser el franquista i les característiques principals de la seva política interior, econòmica, social i exterior entre el 1945 i el 1959.

[2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

FONT: Propaganda del referèndum del 2 d'agost de 1931. Edmon VALLÈS. *Història gràfica de la Catalunya autònoma*. Vol. I. Barcelona: Edicions 62, 1977, p. 84.

Pregunta 1

- Descriu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]
- Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]
- Expliqueu la consigna següent que apareix en la font: «Fa mig segle que els nostres avis i els nostres pares comencaren la lluita per l'Autonomia de Catalunya. Nosaltres hem d'acabar-la amb la victòria, votant l'Estatut de Catalunya».
[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions:

- Expliqueu l'obra de govern de la Generalitat fins al 1936.
[2,5 punts]
- Expliqueu les causes i el desenvolupament dels Fets d'Octubre del 1934 a Catalunya i les conseqüències que van tenir fins al 1936.
[2,5 punts]

Exercici 2

Llei per a la reforma política

Remitido a consulta de la nación y ratificado por mayoría de votos en el referéndum celebrado el día 15 de diciembre de 1976 el proyecto de Ley para la reforma política, de rango fundamental, que había sido aprobado por las Cortes en sesión plenaria del 18 de noviembre de 1976.

Dispongo [...]:

Artículo primero

Uno. La democracia, en el Estado español, se basa en la supremacía de la ley, expresión de la voluntad soberana del pueblo.

Los derechos fundamentales de la persona son inviolables y vinculan a todos los órganos del Estado.

Dos. La potestad de elaborar y aprobar las leyes reside en las Cortes. El Rey sanciona y promulga las leyes.

[...]

Disposiciones Transitorias

Primera

El Gobierno regulará las primeras elecciones a Cortes para constituir un Congreso de 350 diputados y elegir 207 senadores a razón de cuatro por provincia y uno más por cada provincia insular, dos por Ceuta y dos por Melilla. Los senadores serán elegidos por sufragio universal, directo y secreto de los españoles mayores de edad que residan en el respectivo territorio. [...]

La presente Ley tendrá rango de Ley fundamental.

Dada en Madrid a 4 de enero de 1977.

Juan Carlos, Rey

El Presidente de las Cortes Españolas,

Torcuato Fernández-Miranda y Hevia

FONT: Llei 1/1977, de 4 de gener, per a la reforma política. *Boletín Oficial del Estado*.

Pregunta 1

a) Descriuiu el tipus de font i digueu de què tracta.

[0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.

[0,75 punts]

c) Expliqueu tres de les disposicions incloses en la font.

[1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu l'evolució política d'Espanya des de la mort de Franco fins a la celebració de les primeres eleccions democràtiques.

[2,5 punts]

b) Expliqueu l'evolució política d'Espanya des de la celebració de les primeres eleccions democràtiques fins al triomf electoral del PSOE.

[2,5 punts]

